

ALSÓ-DUNA-VÖLGYI
VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG
BAJA

IGAZGATÓ

Dátum:
2026. 06. 08.

Tárgy: Tájékoztató megküldése Bács-Kiskun Vármegyei Közgyűlés júniusi ülésnapjára
Melléklet: -

Ügyiratszám:
009259 - 011/2026.

**Vedelek Norbert úr részére
elnök**

Előadó:
Horváth Kamilla
Koch Gábor
Veréb Dávid

Bács-Kiskun Vármegyei Közgyűlés Elnöke

Kecskemét
Deák Ferenc tér 3.
6000

Tisztelt Elnök Úr!

Hivatkozva 6343-4/2026. iktatószámú levelére, kérésének megfelelően megküldjük tájékoztatónkat az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság tevékenységéről az alábbiak szerint.
Levelünk 1. pontjában az ADUVIZIG általános tevékenységéről, a 2. pontjában a vízgazdálkodás aktuális helyzetéről tájékoztatjuk.

1. Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság általános tevékenysége

Az ADUVIZIG működési területét a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet határozza meg. A működési terület 5881 km², határai nyugaton a Duna, keleten a Duna-Tisza közí vízválasztó, északon Bács-Kiskun- és Pest megye közigazgatási határvonala, délen az országhatár. Az Alföldhöz tartozó síksági terület legmagasabb pontja 174 m, legalacsonyabb területének magassága 90 m körül van. Az igazgatóság tevékenységében fenntartási, üzemeltetési és vízkárelhárítási szempontból meghatározó a Solt-Dunaföldvári hídtól délre húzódó 127 km hosszú Duna-szakasz és annak bal parti árvízvédelmi fővédvonala, valamint az összességében mintegy 910 km hosszú kizárólagos állami tulajdonú és a 2014-ben a társulatoktól átvett 868 km hosszúságú forgalomképes állami tulajdonú csatornahálózat. Vízkészlet-gazdálkodási szempontból az igazgatóság teljes működési területén mind a felszíni, mind a felszín alatti vizek állapotát nyomon követi, részt vesz a vízhasználatok engedélyezésében és figyelemmel kíséri a vízhasználatokat.

Az ADUVIZIG területi fekvéséből adódóan Szerbiával és Horvátországgal áll nemzetközi határvízi kapcsolatban. A jó szakmai együttműködés – amely Horvátországgal a dunai jégvédekezésre korlátozódik, Szerbiával viszont minden szakági területre kiterjed – Magyarország szempontjából kiemelt fontosságú.

A MI VÍZÜGYÜNK

Az igazgatóság feladatait 9 osztályra, 2 önálló csoportra és 4 szakaszmérnökségre tagozódva látja el. Engedélyezett létszáma a kárelhárítási feladatok személyi feltételeit a bekövetkező események szélsőségesességétől és időtartamától függően biztosítja. Magasabb szintű védelmi fokozat esetén az igazgatóság a védekezésbe bevonhatja a közfoglalkoztatási programban résztvevőket, segítséget kaphat a társigazgatóságoktól, önkormányzatoktól, egyéb szervezetektől is. A jégtörő hajók üzemeltetéséhez szükséges létszám a saját állomány időszakos kiegészítésével biztosítható.

Az ADUVIZIG kitűzött céljai között szerepelteti az Országos Közfoglalkoztatási Programban meghirdetett közfoglalkoztatási lehetőségek felhasználását jogszabályokban és SZMSZ-ében rögzített feladatainak ellátásához, a vízkárelhárítási és vízhasznosítási létesítményrendszer fenntartásához és fejlesztéséhez, az üzemi és védképességi funkciók megőrzéséhez. Az igazgatóság így hozzájárul a regisztrált álláskereső és bérpótló juttatásban részesülők átmeneti munkalehetőségének megteremtéséhez, valamint szakmai képzések és munkatapasztalatok nyújtásával az állandó foglalkoztatási körbe való visszatéréshez.

Védekezési feladatai körében az ADUVIZIG a Kormány által kijelölt vízügyi igazgatási szervként és vagyonkezelőként az állam kizárólagos tulajdonában lévő védműveken ellátja a vízkárelhárítással (árvíz, belvíz, környezeti és vízminőségi kárelhárítás) kapcsolatos feladatokat. A védekezési tevékenység felkészülési, műszaki és szervezési, adatszolgáltatási, erőforrás szervezési, tájékoztatási, operatív előrejelzési, ügyeleti, irányító szervezet működtetői, operatív védelemvezetői, tényleges beavatkozói, menekítési és kiürítési, védekezést követő helyreállítási, pótlási és jelentéstételi feladatcsoportok teljesítését jelenti.

Árvízvédelmi feladatkörében az ADUVIZIG a Duna bal partján, az országhatár és Solt között húzódó fővédvonal és a kapcsolódó másodrendű védvonalak kezelője. A teljes mentesített árterület az ADUVIZIG működési területén 1675,4 km², a terület településeinek összlakossága 150.000 fő körül mozog.

Jeges árvíz elleni védekezési feladatkörében az ADUVIZIG a közös érdekű Duna-szakaszon Dunaföldvár és Vukovár (1560 fkm – 1333 fkm) között 6 jégtörő hajót üzemeltet, és lát el ezzel összefüggésben kárelhárítási feladatokat.

Belvízvédelmi feladatkörében az ADUVIZIG három belvízvédelmi szakaszon (Bajai, Kalocsai, Kunszentmiklósi) és öt belvízrendszeren, összesen 5489 km²-en lát el kárelhárítási tevékenységet.

A belvízvédelmi feladatok ellátását belvízátemelő szivattyútelepek, torkolati szivattyútelepek és közbenső átemelő telepek is segítik. Az átemelő telep között több olyan van, amit az igazgatóság a társulatoktól vett át. Az állandó tározók száma 4 db (Bácsbokodi, Bácsborsódi, Mátételki, Kadia-Ó-Duna), emellett működési területén 7 belvízi szükség tározó is található.

Az igazgatóság ellátja a vagyonkezelésébe tartozó kettősműködésű csatornákkal és vízszolgáltatási művekkel kapcsolatos feladatok irányítását, melynek keretében elvégzi az állami tulajdonban lévő vízellátási műveken a mezőgazdasági vízszolgáltatást, fenntartási feladatkörben pedig felügyeli a vagyonkezelésében lévő vízszolgáltatási művek fenntartási, karbantartási éves tervei összeállítását, meghatározza az ehhez kapcsolódó feladatokat és gondoskodik a végrehajtás ellenőrzéséről.

Vízminőségi kárelhárítási feladatkörében az ADUVIZIG mintegy 10120 ha vízfelületet és 4887 km partszakaszhozott kezel. Vízgazdálkodási szakmai szakfelügyeleti tevékenységi körében ellátja a vízgazdálkodási társulatok és önkormányzatok védekezésének szakmai felügyeletét, koordinációját.

Az ADUVIZIG jellemzően folyamatos tevékenységei körében fenntartja és fejleszti az állam kizárólagos tulajdonában lévő védműveket (árvízvédelmi fővédvonalak és tartozékaik, vízkárelhárítási célú tározók, belvízvédelmi főművek, vagyonkezelésében lévő sérülékeny távlati vízbázisok).

Üzemeltetői feladatkörében ellátja a vízkárelhárítással (árvíz, jeges árvíz, belvíz, vízminőségi kárelhárítás) kapcsolatos feladatokat. Elvégzi a vagyonkezelésében lévő állami tulajdonú vizek

szabályozását, mederfenntartását, partvédelmét. Gondoskodik a vagyonkezelésében lévő vizeken a vízi utak, valamint a menedék- és szükségkikötők rendeltetésre alkalmas állapotban tartásáról, fejlesztéséről, a hajóút kijelöléséről, kitűzéséről, a vízi közlekedés irányítására szolgáló jelek kihelyezéséről és karbantartásáról, a VKI által előírt kötelezettségek teljesítéséről. Az igazgatóság területén jogszabályban meghatározott feladatként üzemelteti a vízrajzi mérő- és észlelőhálózatot. A vízrajzi feladatok ellátása ISO 9001:2015 alapú minőségirányítási rendszer keretében történik. Az igazgatóság üzemirányítási és vízminőségi feladatait Nemzeti Akkreditáló Hatóság által akkreditált mintavevő munkacsoport segíti.

A felszíni és felszín alatti vizek vagyonkezelőjeként az igazgatóság ügyfélként vesz részt a vízjogi engedélyezéshez kapcsolódó hatósági eljárásokban, gondoskodik a vizilétesítmények nyilvántartásba vételéről (objektumazonosítás), és a vagyonkezelői hozzájárulások kiadása során érvényesíti a vizek fenntartható használatát szolgáló vízgazdálkodási érdekeket.

Települési vízgazdálkodási feladatok keretében az igazgatóság foglalkozik az ivóvízellátáshoz és szennyvízkezeléshez kapcsolódó víziközmű-feladatokkal, a települések vízkárelhárítási feladatainak támogatásával, csapadékvíz-gazdálkodással.

Az Igazgatóság egyik jellemző tevékenységi formája a vízgazdálkodási tevékenységhez kapcsolódó fejlesztési projektek előkészítése és megvalósítása, amelyet a munkatársak osztott munkaidőben, alaptevékenységük mellett végeznek. Az Igazgatóság tevékenyen részt vesz a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek kidolgozásában, és figyelemmel kíséri az abban megfogalmazott célkitűzések megvalósulását.

2. A vízgazdálkodási aktuális helyzete

2.1. Hidrometeorológiai tájékoztató az elmúlt időszakról

Az idei évben a szokásosnál csapadékosabbnak bizonyult a január, és a hónap jelentős részében hótakaró is kialakult az Igazgatóság működési területén. A február átlagosan csapadékos volt. Márciusban már némileg kevesebb csapadék hullott az olyankor megszokottnál, ugyanakkor megfigyelhető volt, hogy a déli térségben akár az északon lehulló mennyiség kétszerese-háromszorosa volt észlelhető. Áprilisban elhanyagolható mennyiségű csapadék hullott, és az 1901 óta tartó észlelések közül az idei április a második legszárazabb volt (a legalacsonyabb áprilisi csapadékösszeget, 2,0 mm-t, 2007-ben észleltük). Májusban a területi átlagban hullott csapadékmennyiség szinte megegyezett az átlaggal, viszont a csapadékmennyiség jelentős része rövid idő alatt, május 16-án esett, és az egyes területek között ebben az időszakban is nagy eltérések adódtak. Összességében ez a nagy mennyiségű csapadék sem bizonyult elégnek ahhoz, hogy teljes mértékben ellensúlyozza az idei évben kialakult csapadékhiányt: május végéig 31 mm-rel kevesebb csapadékot észleltünk, mint amennyi ilyenkorra megszokott lenne.

A havi középhőmérsékletek tekintetében megállapítható, hogy az év első hónapja a megszokotthoz képest jelentősen hűvösebb volt (1,7 °C-kal). Ezt követően viszont az átlagosnál lényegesen melegebb volt a február (1,9 °C-kal) és a március is (2,1 °C-kal), ráadásul utóbbi a 6. legmelegebb március volt az 1939-ben kezdődött észlelések kezdete óta.

Az egyes évek áprilisától októberéig tartó párolgásmérések alakulása alapján megállapítható, hogy 2003-tól (a mérések kezdetétől) 2025-ig az éves párolgásmennyiség alakulása növekvő tendenciát vesz fel.

2.2. Talajvízszintek

A legtöbb térségben a talajvízszintek jelentősen a sokéves átlag, illetve akár a sokéves minimum szintje alatt alakulnak. A sekélyebb víztükrű talajvízkutak vízszintje még mutat időszakos emelkedést, viszont a mélyebb víztükrű kutakban szinte folyamatos a talajvízszintek csökkenése.

2.3. Duna

A Duna vízjárását hosszú évtizedek tapasztalati alapján a markáns tavaszi és nyár eleji árhullámok levonulása uralta. Az elmúlt években azonban ezek a tavaszi árhullámok jóval alacsonyabb vízzszinttel vonultak le, illetve akár teljes mértékben elmaradtak. Jól jellemzi ezt a folyamatot az idei év tavaszi vízjárása.

Az idei évben rendkívül alacsony vízállások alakultak ki a Duna bajai szelvényében. Januárban a legalacsonyabb vízállás 61 cm volt, majd februárban 91 cm: ez a vízállás mindkét hónapban kevesebb volt, mint az adott hónapban az észlelések kezdete (1878) óta mért legalacsonyabb értékek. Február végén a felső-dunai vízgyűjtőkre hulló csapadék következtében mintegy három métert emelkedett a vízállás. A tetőzés március elején következett be, 579 cm-es vízállással.

Ezt követően több mint négy métert apadt a folyam, és a hónap végén 122 cm-es völgyelő vízállást mértünk. Ennél az értéknél az észlelések kezdete (1878) óta csak egy alkalommal, 2025-ben regisztráltunk alacsonyabb márciusi vízállást, amely 108 cm volt. Áprilisban többnyire csak csökkentek a vízszintek: ebben a hónapban a legkisebb vízállás 82 cm-re adódott április 30-án. Ez az elmúlt közel 150 év legalacsonyabb áprilisi havi értékének bizonyult. Május 29-ig a vízállások alakulása az eddigiekhez hasonló jelleget követett. A legalacsonyabb május havi vízállást, 76 cm-t, május 6-án észleltük, amely szintén a legalacsonyabbra adódott a mérések kezdete óta a májusi értékek között.

A '90-es évek elejéig a Duna vízállása áprilisban legalább egyszer meghaladta a 400 cm-t, májusban a 235 cm-t Bajánál. Az idei évben a vízállás áprilisban nem haladta meg a 198 cm-t, és májusban sem emelkedett 141 cm fölé ugyanebben a folyamkilométer-szelvényben.

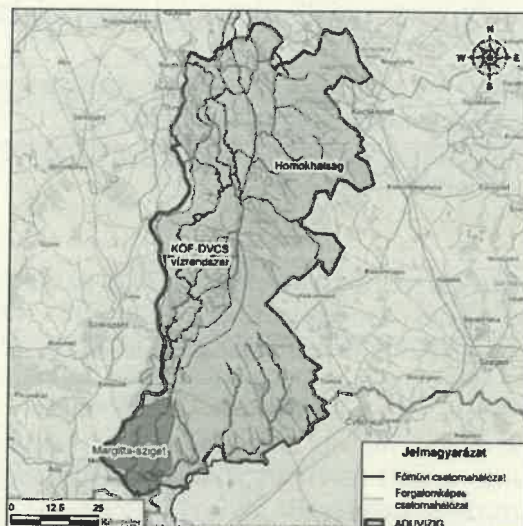
A jelentősebb árhullámokat tekintve az elmúlt 125 év adatai alapján az is megállapítható, hogy áprilisban és májusban az áradások átlagosan elérték az 550-600 cm-t, ami a Ferenc-tápcsatorna vízpótlásának vagy a Gemenci vizes élőhely ökoszisztémájának meghatározó pillére volt.

A vízjárás megváltozására általánosan jellemző, hogy a Duna bajai szelvényében az éves nagyvizek trendje közel vízszintes, a közepek és a minimumok azonban csökkenést mutatnak.

A Duna vízjárásával kapcsolatban megállapítható, hogy a klímaváltozás hatására megváltozó hidrometeorológiai körülmények következtében a kisvizes időszakok gyakorisága és tartóssága megnövekszik, és bekövetkezésük egyre szélsőségesebb értékekkel valószínűsíthető. Utóbbi megállapítás az árvizekre is érvényes.

2.4. Vízgazdálkodás, vízvi sszatartás

Vízkészlet-gazdálkodási tekintetben a térség két fő részre osztható: a mesterséges vízkészlettel rendelkező Duna menti, Duna-völgyi területekre, valamint az ettől keletre elhelyezkedő, pillanatnyilag kizárólag természetes vízkészlettel bíró Duna-Tisza közti homokhátság térségére. Az éghajlatváltozás hatására megváltozó hidrometeorológiai viszonyok, illetve az ennek következtében kialakuló, vízkészlet-gazdálkodást érintő negatív trendek ellensúlyozása érdekében az igazgatóság az általa kezelt vízrendszerek vízkormányzási üzemrendjét, üzemeltetési szokásait – a rendelkezésére álló infrastruktúra segítségével és felhasználásával – a megváltozó klimatikus állapotokhoz igazította. Ennek következtében az ADUVIZIG vízkormányzási gyakorlatának fókuszában napjainkban a vízmegtartás kap kulcsszerepet.

1. Az Aduvizig működési területe, főbb vízgazdálkodási térségei

A Duna-völgy területén elhelyezkedő **Kiskunsági – DVCS** (vagy Kőfő – DVCS) öntözőrendszer területe 1962 km², ezzel az igazgatóság legkiterjedtebb vízszolgáltatási egysége. Az öntözőrendszer hatásterületén döntően szántó művelési ágú területek találhatók, melyek vízigénye az elmúlt 10 évben jelentősen megnövekedett. A vízigények kiszolgálását, a térségi vízpótlást, a felszín alatti vízkészletek beszivárgás által történő utánpótlását, továbbá a táj mikroklimájának javítását célzó vízmegtartási intézkedéseknek köszönhetően, közel 16 millió m³ statikus vízkészletet tározzunk a térség csatornahálózatának medrében, miközben a 2025-2026. időszak őszi-téli időszakában másodpercenként 4 köbméter dinamikus vízkészlet táji vízpótlásra történő felhasználását is biztosítottuk. A térségi vízmegtartást és vízszétosztást támogató törekvései körében az Aduvizig egykori meliorációs rendszerek térségi vízszétosztásba történő bevonását szorgalmazza, illetve szerepet vállal azok végrehajtásában.

A szintén dunai vízbázissal rendelkező, egykor belvízjárta és morotvakkal szabdalta **Margitszigeti** vízrendszer területét egy bő évtizeddel ezelőtt még az Aduvizig legcsapadékosabb területeként tartottuk számon, azonban a napjainkban megfigyelhető hidrometeorológiai körülmények hatására a csapadékösszegek értéke itt is elmarad a sokéves átlagtól. A vízrendszer gravitációs vízpótlása a Ferenc-tápcsatornán található Deák Ferenc-zsilipen keresztül valósítható meg, mely erősen függ a Duna vízjárásától. A folyam vízbetáplálást ellehetetlenítő kisvízes időszakainak tartóssága nő, mely a térségben végzett vízszolgáltatási tevékenységet erősen befolyásolja. Emiatt a vízrendszeren belül kiemelt célkitűzés a bevezetett vízkészletek és a területre hulló csapadék helyben tartása, továbbá a vízhiányos időszakokban a rendelkezésre álló infrastruktúra lehetséges mértékű feltöltése. Vízhányos időszakokban a Kandafoki vízpótló mű biztosít lehetőséget a térség egy részének szivattyús vízpótlására. Az igazgatóság a telephely 2025. évi, vízhiány elleni védelmi készültség keretében történő üzemeltetésével mintegy 1,5 millió m³ vízmennyiséget juttatott a térség aszályal sújtott területeire. A térség vízpótlásának fejlesztése elengedhetetlen, erre vonatkozó koncepcionális elképzeléseit az igazgatóság minden lehetséges fórumon képviseli. Ennek eredményeként a fejlesztési beavatkozások már korábban megkezdődtek, a Kandafoki vízpótló mű rekonstrukciójával. A fejlesztés révén a jövőben egy 180 kW csúcsteljesítményű naperőmű segíti a telephely gazdaságos, megújuló energiaforrással történő üzemeltetését. Az igazgatóság további elképzeléseit a 2026. évi fejlesztési programokban szerepeltette, és ennek körében szorgalmazta több, a térségi vízkészlet-gazdálkodást segítő beavatkozás végrehajtását. Az Aduvizig fejlesztései javaslatai többek között magukban foglalják:

- a Kandafoki vízpótló mű további fejlesztését (modern és megfelelő hatásfokkal üzemeltethető szivattyúegység beszerzését),
- 4 m³/s kapacitású szivattyútelep kivitelezését a Türr-átvágás 1+240 fkm szelvényében,
- az új szivattyútelephez tartozó napelempark kialakítását,
- infrastruktúra-fejlesztést a vízrendszeren (új műtárgyak megtervezése, megépítése),
- a fenntartást segítő eszközpark fejlesztését.

Az eddigiekben bemutatott vízrendszerek mellett az igazgatóság működési területén belül jelentős területi lefedettséggel bír a **Duna-Tisza közí homokhátság**. E térség egyre súlyosabb vízhiánnyal küzd, a csatornák száraz jellege egyre meghatározóbb. A helyben keletkező, természetes vízkészlet megtartását az igazgatóság vagyonkezelésében álló, zárt állapotú műtárgyak, továbbá a csatornák medrében kiépített áttöltések biztosítják. A mesterséges vízpótlás lehetőségei korlátozottak, vízbetáplálásra kizárólag a Duna-völgyi-főcsatorna duzzasztott vízteréből van lehetőség, a homokhátság területét érintő csatornák nyitott torkolati műtárgyain keresztül. E gravitációs vízpótlás a Duna-völgy és a hátság térszíne között fennálló jelentős magasságkülönbség okán csak részleges hatásterülettel bír. A térség vízgazdálkodásának javítását célzó, KEHOP Plusz pályázatok keretében megvalósítandó intézkedések előkészítése, illetve tervezése folyamatban van.

Tisztelettel:
Telkes Róbert
igazgató